UDVIKLING AF INNOVATION DISTRICT COPENHAGEN

Politisk aftale mellem Regeringen, Københavns Kommune og Københavns Universitet om udvikling af Innovation District Copenhagen

Danmark og København som centrum for fremtidens innovation

Innovation og teknologi spiller en afgørende rolle for fremtidens vækst og konkurrenceevne. Den globale konkurrence inden for bl.a. life science, bioteknologi og kvanteteknologi er hastigt under forandring, og både Kina og USA har sat EU under stærkt pres for at øge den europæiske innovation for at sikre vækst, konkurrenceevne og erhvervsudvikling.

Danmark har allerede markante styrkepositioner inden for life science, bioteknologi og kvanteteknologi, som rummer enorme potentialer for fremtidens løsninger til bl.a. sundhedsvæsenet. Men der er behov for at intensivere indsatsen for at fremme disse styrkepositioner. I Draghi-rapporten udpeges etableringen af europæiske life science-hubs som et af midlerne til at styrke Europas konkurrenceevne.

København har samtidig et unikt potentiale som et dynamisk centrum for forskning, udvikling og iværksætteri. København er netop kåret som verdens bedste by at bo og leve i, og byen scorer år efter år højt på livskvalitetsmålinger, høj *liveability* og har en stærk bæredygtighedsprofil.

Regeringen, Københavns Kommune og Københavns Universitet er derfor sammen med en bredt forankret partnerkreds blevet enige om en ambitiøs visionsplan for udviklingen af Innovation District Copenhagen til et verdensførende innovationsdistrikt for life science og kvanteteknologi.

Med etableringen af Innovation District Copenhagen vil vi styrke samarbejdet mellem erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og offentlige aktører for at fremme ny teknologi, innovative løsninger og skabe arbejdspladser.

Innovation District Copenhagen er samtidig et centralt projekt ift. at løfte ambitionerne i regeringens *Strategi for Life Science frem mod 2030* og i regeringens iværksætterstrategi, *Et iværksætterland i verdensklasse,* og de brede politiske aftaler herom.

Visionsplanen afspejler en unik og aktuel mulighed for, at København kan blive et globalt epicenter for innovation, der bl.a. udspringer af, at:

- København er en dynamisk by med verdensførende universiteter, stærke og voksende iværksættermiljøer og levende bykvarterer. Disse kvaliteter skaber optimale betingelser for, at vidensbaseret innovation kan spille en central rolle i fortællingen om København som entreprenant hovedstad.
- Flere centralt placerede grunde i området står overfor at skulle udvikles til nye formål.
- Der er etableret en bred partnerkreds af grundejere og institutioner i området, som er indstillet på en samlet, koordineret og ambitiøs udvikling af området til et verdensførende innovationsdistrikt.

Planen skal derfor udnytte de aktuelle muligheder for fortætning til at skabe et life science- og kvantemiljø i international topklasse, udvikle nye stationsnære arbejdspladser, tiltrække højtkvalificeret arbejdskraft, løfte den borgernære sundhed og skabe et sammenhængende og levende bykvarter.

Fælles visionsplan for Innovation District Copenhagen

Udviklingen af Innovation District Copenhagen kræver tæt samarbejde og et vedvarende engagement fra det samlede partnerskab bag innovationsdistriktet. Alle partnere forpligter sig derfor med visionsplanen til at tage ansvar for at udvikle området i overensstemmelse med de principper, der fastlægges med visionsplanen. Det indebærer bl.a., at:

- Københavns Kommune, Regeringen, Københavns Universitet og partnerskabet bag innovationsdistriktet er enige om visionsplanen og vil sammen med relevante samarbejdspartnere tage initiativ til at området bliver det centrale samlingspunkt for den danske life science-industri og kvanteindustri.

- Københavns Kommune, Regeringen, Københavns Universitet og partnerskabet er enige om, at området skal udvikles med henblik på etablering af nye erhvervsarealer, der skal tiltrække innovative startups, virksomheder, inkubatorer og iværksætteri til området.

- Udviklingen af området med flere lejemål målrettet virksomheder inden for life science, bioteknologi og kvanteteknologi – og med et særligt fokus på iværksætter- og inkubationsmiljøer – er afgørende for at skabe et innovationsdistrikt i verdensklasse. Der er i den forbindelse enighed om at udvikle området ud fra en trinvis model, som beskrevet i visionsplanen, med henblik på at området opnår kritisk masse af kontor- og laboratoriefaciliteter.

- Partnerne er enige om at udnytte de aktuelle muligheder for at skabe en fortætning omkring Københavns Universitets campus ved Universitetsparken samt en fortætning ved Rådmandsgade og Sigurdsgade. Fortætningen skal skabe en høj koncentration af forskere, studerende, virksomheder, investorer og sundhedspersonale med henblik på, at tilfældige møder og aktiv idéudveksling bliver uundgåeligt.

- Med visionsplanen identificeres 13 åbningsgreb og en række potentialer til nye forbindelser og byrum, som tilsammen vil udgøre de første to faser af områdets udvikling.

- Staten ejer en række centrale grunde i området med potentiale til udvikling. Visionsplanen udpeger samlet 13 byggeprojekter, hvoraf syv er på statslige grunde, som skal realiseres i visionsplanens første to faser. Staten vil i forlængelse af visionsplanen og den efterfølgende fysiske helhedsplan udvikle disse statslige grunde til realisering af projektet.

- Staten fastholder ejerskabet over grundene og bygningsmassen omkring og inde på KU's Nørre Campus og arbejder efter selv at udvikle disse grunde i overensstemmelse med visionsplanen i samarbejde med bl.a. KU. For Trekantsgrunden og den sydlige grund ved Rådmandsgade vil staten overlade realisering og drift til det private marked ved at indskyde grundene i Freja Ejendomme med henblik på udvikling og frasalg i overensstemmelse med visionsplanen.

- Der vil blive udarbejdet en fysisk helhedsplan for koordineret udvikling af de 13 åbningsgreb. Freja Ejendomme vil udgøre et projektudviklingsselskab i udarbejdelsen af den fysiske helhedsplan. Som en del af arbejdet med helhedsplanen, forventes et tæt samarbejde mellem Freja Ejendomme og Bygningsstyrelsen og en naturlig inddragelse af partnerskabet bag innovationsdistriktet.

- Det vil i den forbindelse blive undersøgt, om og hvordan Universitetsparken kan samles til ét samlet parkområde, ved at ophæve muligheden for biltrafik på den gennemskærende, kommunale vej.

- Udvikling af et nyt forsknings-, innovations- og iværksættermiljø ved parkeringspladsen på Ole Maaløes Vej prioriteres som det første åbningsgreb. For dette projekt er KU med øvrige partnere allerede relativt langt fremme i afklaring af projektet. Den videre udvikling igangsættes straks frem for at afvente en helhedsplan, konkret ved at Bygningsstyrelsen igangsætter en forundersøgelse af projektet.

Visionsscenarie, der illustrerer en faseopdelt udvikling i Innovation District Copenhagen. Illustration: Arkitema

- Partnerne, herunder Regeringen og øvrige grundejere, er enige om hver især at realisere åbningsgrebene gennem egne udviklingsprojekter i overensstemmelse med visionsplanen og den efterfølgende fysiske helhedsplan.

- Når den fysiske helhedsplan er forelagt Københavns Kommunes Borgerrepræsentation, vil den danne grundlag for efterfølgende kommune- og lokalplanlægning for konkrete byggeprojekter på baggrund af anmodninger fra de enkelte grundejere.

- Partnerne er enige om, at der skal ske fortsat inddragelse af lokale borgere i udarbejdelsen af den fysiske helhedsplan og i de efterfølgende lokalplanprocesser for de konkrete udviklingsprojekter.

Byudvikling der giver tilbage til byen

Områdets centrale placering på Nørrebro i København med dertilhørende attraktivt byliv, atmosfære og egenart er en afgørende del af det værditilbud, der kan tiltrække de dygtigste studerende, mest ambitiøse forskere og mest visionære virksomheder.

Derfor er partnerne enige om, at:

- Den fysiske udvikling af området skal gennemføres ud fra fem bærende principper:
    1. Tilfældige møder som drivkraft for innovation
    2. Et område der giver tilbage til byen
    3. Udvikling med afsæt i lokale kvaliteter
    4. Bæredygtighed
    5. En stærk kerne i en bredere netværksby

- Principperne skal udgøre den røde tråd i en koordineret fysisk udvikling, hvor omdrejningspunktet bliver at skabe optimale betingelser for innovation i en tæt, moderne og levende bydel tilpasset de lokale forhold. Målsætningen er, at innovationsdistriktet bliver et globalt hjemsted for life science, biotech- og kvanteteknologi, og samtidig et aktivt og levende byområde kendetegnet ved sundhedsinnovation, der giver tilbage til områdets borgere.

- Dette indebærer, at der gennem fortætningen skal skabes høj koncentration af forskere, studerende, virksomheder og sundhedspersonale med henblik på, at tilfældige møder bliver en drivkraft for innovation og aktivt samarbejde på tværs af offentlige og private aktører. I den forbindelse skal området udvikles med henblik på at skabe bedre forbindelser for bløde trafikanter, nye mødesteder, aktive stueetager og byrum der indbyder til ophold, vidensudveksling og tilfældige møder.

- Universitetsparken skal være et centralt samlingspunkt og i højere grad udgøre et aktiv for områdets beboere. Københavns Universitet vil derfor i forbindelse med udarbejdelse af helhedsplanen for området tage initiativ til dialog med de lokale borgere om, hvordan Universitetsparken i højere grad kan blive et aktiv for lokalsamfundet og dets beboere.

- Københavns Kommune vil i samarbejde med relevante grundejere og partnere investere i områdets fysiske udvikling, herunder opgradering af eksisterende – og eventuelt etableringen af nye – mødesteder, forbindelser og inviterende byrum, til gavn for både københavnere og brugere af innovationsdistriktet.

Epicenter for life science og kvanteteknologi

Innovationsdistriktet skal fungere som et epicenter for life science og kvanteteknologi og herigennem understøtte Danmarks forsknings- og erhvervsmæssige styrkepositioner inden for life science og kvanteteknologi.

Derfor er partnerne enige om, at:

- Som et af de indledende skridt i realiseringen vil partnerne etablere en ny innovationshub på Tagensvej 22, som skal være et centrum for biomedicin og accelerere overgangen fra forskning til kommercielle løsninger.

- For at styrke mulighederne for tværdisciplinære samarbejder vil Rigshospitalet, regionens øvrige hospitaler, Danmarks Tekniske Universitet, Københavns Universitet og Københavns Professionshøjskole skabe et nyt internationalt institut for translationel sundhedsforskning og innovation.

- For at tiltrække udenlandske virksomheder til innovationsdistriktet vil Danmark Tekniske Universitet, Copenhagen Capacity, Rigshospitalet, Region Hovedstaden, Københavns Universitet og Københavns Professionshøjskole i tæt koordination med Invest in Denmark etablere ét samlet kontaktpunkt for udenlandske virksomheder med henblik på at tiltrække internationale virksomheder og investeringer inden for life science. til distriktet.

- For at sikre bedre udnyttelse af områdets faciliteter, laboratorier og udstyr vil partnerne afsøge muligheder for at indgå samarbejder om investering i nye faciliteter samt sikre størst mulig anvendelse og deling af udstyr på tværs af partnerne og med startups.

- For at øge innovationskompetencer hos distriktets eksisterende og fremtidige arbejdsstyrke vil partnerne løbende vurdere behovet for styrke eksisterende innovationsforløb og at etablere nye forløb.

- For at skabe et stærkt, sammenhængende og internationalt anerkendt brand for innovationsdistriktet – både nationalt og globalt – vil partnerskabet udvikle fortællingen om Innovation District Copenhagen, arbejde aktivt for at sikre kritisk masse i distriktet samt bruge flagskibsevents og kommunikation til at positionere distriktet som et verdensledende distrikt inden for life science og kvanteteknologi.

- For at gøre området tilgængeligt for internationale aktører har regeringen sammen med øvrige partnere i Healthcare Denmark åbnet et fysisk besøgscenter i området i juni 2025.

Robust og langtidsholdbar organisering

Endelig forudsætter indfrielsen af visionen en stærk forankring på tværs af områdets institutioner og aktører. Partnerne er derfor enige om følgende proces for det videre arbejde med realisering af visionen:

- Partnerne vil i fællesskab understøtte en fælles og stærk organisation, som skal sikre den tværgående koordinering og sikre, at visionen afspejles i alle relevante strategiske beslutninger, som træffes af de involverede organisationer.

- Den samlede fysiske helhedsplan med afsæt i visionsplanens 13 åbningsgreb samt identificerede knudepunkter og forbindelsesmuligheder udarbejdes frem mod foråret 2026.

- I den fysiske helhedsplan vil distriktet blive analyseret yderligere med henblik på at konkretisere og bearbejde den mulige udformning af bygningsvolumener, byrum og forbindelser under hensyntagen til bl.a.

identitet og egenart, bevaringsværdier og eksisterende kvaliteter, fysiske og funktionelle sammenhænge og øvrige planmæssige hensyn samt gældende lovgivning og kommunale, administrative rammer.

- Endelig vil partnerne strømline deres kommunikation for at give innovationsdistriktet en enkel, kendt og genkendelig identitet på tværs af kommunikationskanaler.